

Invictus Games

Dit jaar vinden de internationaal vermaarde *Invictus Games* op de Sportcampus Zuiderpark in Den Haag plaats. Eigenlijk zouden de Games al in 2020 daar plaatsvinden, maar corona gooide roet in het eten. Een van de 'bobo's' tijdens de Games zou de Britse prins Harry zijn: zelf oud-militair, initiatiefnemer van het evenement en pleitbezorger voor het opkomen voor de belangen van veteranen.

10 Onoverwonnen

De *Invictus Games* is een groeiend sportevenement, waar (oud-)militairen uit verschillende landen aan deelnemen die tijdens hun werk mentaal of fysiek gewond zijn geraakt. Zij missen bijvoorbeeld een ledemaat als gevolg van een bomaanslag, of hebben last van PTSS: een posttraumatische stressstoornis, ontstaan door een traumatische gebeurtenis. 'Je ziet niks aan me en dat is nou net het probleem, de beschadiging zit van binnen,' vertelt oud-militair Ton de Haan uit Breda hierover. Hij liep na zijn tweede missie in het voormalig Joegoslavië een posttraumatische stressstoornis op. 'Je kunt niet goed functioneren, hebt slapeloze nachten en simpele dingen als het huishouden doen, lukt niet.' Het sporten is voor Ton dan ook een uitlaatklep en bovendien ontmoet hij lotgenoten met dezelfde problematiek. De Haan is een van de oud-militairen die tijdens de *Invictus Games* van 2022 voor het Nederlandse team zal uitkomen.

De *Invictus Games* gebruikt dus juist die kracht van sport om het herstel van deze militairen te stimuleren, revalidatie te ondersteunen en een breder begrip en respect te krijgen voor deze militairen, die hun land dienen of gediend hebben. De organisatie van de *Invictus Games* hoopt met het evenement meer begrip en respect voor degenen die hun land dienen of gediend hebben te bereiken.

'Invictus' betekent 'onoverwonnen' in het Latijn. Het symboliseert de vechtlustige geest van fysiek en/of mentaal gewonde militairen. Het laat zien wat je, ondanks je verwondingen, kunt bereiken. De initiatiefnemer van de *Invictus Games* is de Britse prins Harry. Harry was ooit zelf werkzaam in het Britse leger als helikopterpiloot, waar hij op missie in Afghanistan soms gewonde soldaten en burgers vervoerde.

Maar het was tijdens zijn terugvlucht naar huis dat de gevolgen van de oorlog pas echt tot hem doordrongen. De roodharige prins werd in het vliegtuig namelijk vergezeld door soldaten die ledematen hadden verloren. 'Ik aanschouwde toen de verwondingen die zijn veroorzaakt door zelfgemaakte explosieven met eigen ogen,' aldus Harry. 'Niets is tragischer en verschrikkelijker dan het verlies van een leven, maar om jonge mannen en vrouwen, veel jonger dan ik, te zien met missende ledematen en verpakt in plastic met honderden slangetjes die uit hun lichaam komen, is iets waar ik mezelf nooit op had voorbereid.'

Harry kon de vraag hoe die gewonde soldaten met hun oorlogstrauma moesten omgaan maar niet loslaten. Deze gedachte leidde uiteindelijk tot de organisatie van de *Invictus Games*. Hij liet zich daarbij inspireren door de *Warrior Games*, een vergelijkbaar evenement wat gehouden wordt in de Verenigde Staten.

De eerste editie van de *Invictus Games* werd in september 2014 gehouden in de hoofdstad van Harry's vaderland Groot-Brittannië: Londen. Sindsdien werd het grootschalige sportevenement al gehouden in Orlando (VS, 2016), Toronto (Canada, 2017) en Sydney (Australië, 2018). De vijfde

Prins Harry: initiatiefnemer van de *Invictus Games*

50 editie van de Games, het eerste lustrum dus, wordt nu in Den Haag georganiseerd. Hare Koninklijke Hoogheid Prinses Margriet der Nederlanden is erevoorzitter van de *Invictus Games* in Den Haag.

500-20-10

55 Aan de *Invictus Games* nemen 500 atleten deel, uit 20 verschillende landen. Zij komen uit in tien verschillende sporten, waaronder atletiek, gewichtheffen, rolstoelbasketbal, wielrennen en zwemmen. Alle deelnemers mogen twee vrienden of familieleden naar het evenement meenemen die hen hebben geholpen tijdens het revalidatieproces. Iedere deelnemer aan de *Invictus Games* heeft namelijk zijn eigen verhaal, maar allen hebben ze de innerlijke kracht gevonden om door te gaan en zichzelf op te richten. Alleen, met hulp van familie en vrienden, maar altijd mede dankzij de kracht van sport.

60 'Anders dan bij de Olympische Spelen of Paralympische Spelen gaat het bij de *Invictus Games* niet om de sportwedstrijd', zegt Mart de Kruif, voormalig commandant Landstrijdkrachten en voorzitter van de stichting *Invictus Games* Den Haag 2022. 'Sport is hier het middel, niet het doel.' Volgens De Kruif waren de militairen die in het verleden aan de *Invictus Games* hebben meegedaan altijd erg enthousiast, omdat het sporten hen hielp bij het herstellen van hun fysieke of mentale verwondingen. 'Bijna iedereen zegt dat het een belangrijke stap is geweest op de route naar herstel.' Daar zijn volgens De Kruif drie redenen voor. 'De deelnemers voelen dat ze niet alleen zijn, ze kunnen aan de 65 buitenwereld laten zien wat voor vorderingen ze maken – wat hen enorm motiveert – en ten slotte voelen ze de erkenning van de maatschappij, wat ook heel belangrijk is.'

70 Dat de *Invictus Games* niet alleen draaien om medailles binnenhalen, bewees de Nederlandse Bosnië-veteraan Edwin Vermetten in 2018 tijdens de *Games* in Sydney. Tijdens een tenniswedstrijd hielp Vermetten zijn teamgenoot Paul Guest toen deze in paniek raakte door een overvliegende helikopter. Vermetten haastte zich naar Guest om hem te troosten. Voor deze heldhaftige actie kreeg Vermetten tijdens de sluitingsceremonie uit handen van prins Harry een speciale prijs. 'Zo ziet kameraadschap eruit', aldus de prins.

75 Ondanks dat de prestaties niet het uiteindelijke doel zijn, worden er tijdens de *Invictus Games* wel medailles uitgereikt en is er een medaillespiegel, waarop wordt bijgehouden hoeveel medailles elk land heeft behaald.

Uitlaatklep

80 'Invictus betekent voor mij onoverwinnelijk en kwetsbaar durven zijn', vertelt zitvolleybalster Kelly Gerritsen. Zij nam in 2016 en 2017 deel aan de *Invictus Games*. 'Het is niet erg als er iets niet lukt. Daarnaast is het heel bijzonder om er te zijn met andere oud-militairen. Het is als thuiskomen, altijd ouwe-jongens-krentenbrood.' Kelly was zestien jaar militair toen bij haar MS (multiple sclerose, een ziekte van het centraal zenuwstelsel) werd vastgesteld. 'De sport heeft me geholpen om alles te verwerken. Het is onderdeel van de therapie die ik volg en dat is heel intensief. Het is een uitlaatklep.' 85 Ook zwemster Stephanie Verhoef kwam in 2016 en 2017 uit op de *Games* voor Nederland. Het team was voor haar het belangrijkste. 'De sport is een mooie bijkomstigheid, maar voor mij was het vooral onderdeel uitmaken van een team, ergens naartoe werken. Dat is voor mij wat *Invictus Games* zijn', zegt ze. 'Ze kijken naar wat je kan, in plaats van wat je niet kunt. Dat maakt het gewoon heel erg mooi.'

90 Hoe deze bijzondere sporters hun sport gezamenlijk als uitlaatklep gebruiken is dus straks in Den Haag te zien.

Bron: veteraneninstituut.nl, nos.nl, nu.nl, invictusgames2020.com, vk.nl, denhaag.nl.